

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL: lei 2,60 ANUAL
— ABONAMENTELE SE FAC NUMAI PE UN AN —

ANUNȚURI:
— Linia pe pagina 7 și 8 bani 20 —

EXAMENUL DE BACALAUREAT AL A. S. R. PRINCIPELE CAROL. — (Vezi explicația,

dea încă odată sicriul, lucru ce era peste putință. Singur, fără să vadă în jurul meu vre-o vietate, fără să aud glas omenesc, în un loc cu sicriul, în care poate că zăcea vre-un cadavru, însemna să-mi dau sufletul. Să stau pe stradă, în ploaie și vânt, era cu neputință”.

„Hotărâi să mă duc la colegul meu Upocoev, care mai târziu, după cum știți, s'a împușcat. El stătea într-o cameră mobilată, la negustorul Cerepov, în fundătura Morților”.

Panhidin își șterse sudoarea rece de pe fața-i palidă și, răsuflând din greu, continuă:

„Pe colegul meu nu l-am găsit acasă. După ce am bătut destul în ușa și m'am convins că nu e acasă, am luat cheia din ascunzătoarea ei, am deschis ușa și intrai. Lăsați jos blana udă și dibuind pe întuneric canapeaua, m'asezal să mă odihnesc”.

„Era întunec... Vântul vâjâia dureros în ventilatorul ferestrei. După sobă un greore își fluera cântecul monoton. Clopotul Crenelinului vestea Crăciunul, chemând de cu noapte pe credincioși la rugă. Mă grăbii să aprind un chibrit. O spaimă grozavă, indescriptibilă, mă cuprinsese din nou. Tipal, mă cutremuram și fără să-mi dau seama, fugii din casă...”

„In odaia colegului văzuți același lucru—coșciugul!”

„Sicriul tovarășului era însă aproape de două ori mai mare și îmbrăcămîtea cărămizie îi dădea un colorit deosebit și trist. Cum a ajuns aici? Că și acum avui o iluzie optică — era cu neputință să mă mai îndoiesc... Nu se putea ca în fiecare casă să fie un sicriu! Evident că, n'a fost altceva de cât o boală a nervilor, a fost o simplă halucinație. Ori unde m'ași fi dus, n'aș fi văzut de acur înaintea mea, decât strășnică locuință a morții. Parecî erii eșisem din fire și căpătăsese un fel de „coșciugomanie”; iar pricina acestei nebunii nu era greșit s'o găsesse: era de ajuns numai să-mi amintesc de ședința spiritistă și de cuvintele lui Spinoza...”

„Inelunece! — gândii cu groază apucându-mă cu mâinile de păr. Doamne, Doamne! Ce să mă fac?”

„Capul lui vâjâia, picioarele lui tremurau... Ploua curgea ca cu găleata, vântul te străpungea, iar eu n'aveam nici blană și nici căciula. Să mă întorc după ele în casă era cu neputință, era peste puterile mele... Frica mă cuprinsese puternic în brațele ei reci. Părul mi se sburliase, de pe față curgea sudoare rece, deși știam că la mijloc nu era decât o simplă halucinație.

„Ce era de făcut? — continuă Panhidin. Inii eșisem din minie și riscaam să răcesc grozav. Din fericire, înii amintii că nu departe de fundătura Morților, sta bunul meu prieten Pogostov, eșt de curând doctor, care fusese cu mine în noaptea aceea la ședința spiritistă. Mă îndreptai în grabă spre el... Pe atunci dănsul încă nu era însurat cu bogata negustoreasă și trăia în al cincilea etaj al casei consilierului de stat Cladiscenco”.

„La Pogostov nervii mei au fost urșiți să îndure o nonă tortură. Pe când mă urcam la al cincilea etaj, auzii o gălăgie infernală. Sus, cineva, tropăind îngrozitor, fugea trântind ușile cu putere.

— Ajutor, ajutor! Portar! strigă cineva desnădăjduit.

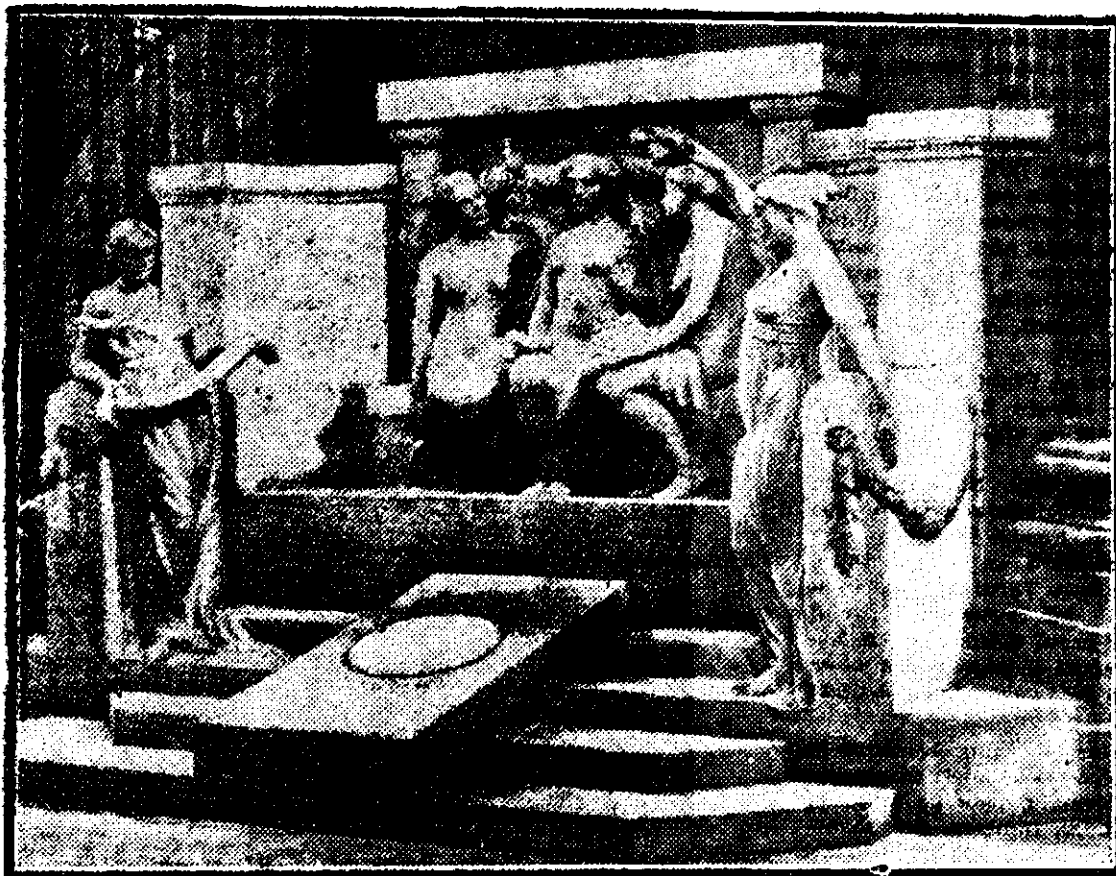
„Peste o clipă întâlnii, coborându-se pe scări, o umbră cu blană și cu un țilindru turtit...”

— Pogostov! — strigai eu — recunoscând pe colegul meu Pogostov. — Tu ești? Ce-i cu tine?

„Apropiindu-se de mine, Pogostov se opri și apăsdomic mă apucă de mână. Era palid, răsufla greu, tremura. Privirea îi era rătăcită, picp-tu-i gălăgia...”

— Tu ești Panhidin? întrebă el cu glasul înăbușit. Ești chiar tu? Te a-

Monumentul lui Rousseau, inaugurat deunăzi la Pantheonul din Paris

MUSICA. ADEVARUL. FILOSOFIA. NATURA. GLORIA.

răți palid, par'că ai fi eșit din mormânt... Nu cum-va ești vre-o arătare?... Dumnezeuule... ești îngrozitor... —

— Ce-i cu tine? Fața ta mă înspăimântă!

— Ah, dragă, dă-mi voie să răsuflu... Sunt bucuros că te-am văzut, dacă acesta ești tu înădrădevăr și nu o iluzie optică. Afurisită ședință... Intrații mi-a zdruncinat nervii, în cât întorcându-mă acasă, am văzut la mine în odaie un... coșciug!

„Nu-mi venca să cred urechilor și l-am rugat să repete!

— Sicriu; da sicriu adevărat! — zise doctorul așezându-se de oboseală pe una din trepte. — Nu sunt fricos, dar și dracu s'ar speria, dacă, după o ședință spiritistă, s'ar isbi pe întuneric, de un sicriu!

„Incurcat și găngav, povestii doctorului toate celea despre sicriurile văzute...”

„Ne-am uitat cât-va timp unul la altul, holbam ochii, căscam gurile mirate. Apoi ca să ne convingem că nu ne înșelasem, am început să ne pisăim reciproc.

— Așa dar, zise doctorul, noi nu dormim nici nu ne vedem în vis. Coșciugurile, al meu și al tău, nu sunt decât iluziune optică, ci o realitate.

„Ce-i de făcut acum frățioare?”

„Stând un ceas întreg pe scara friguroasă și perzându-ne în bănueli și propunerii, am înghetat de-a binelea până ce am hotărât să lăsăm frica înșositoare și să trezim pe portar, ca împreună cu el să intrăm în odaia doctorului. Așa am și făcut. — ntrând în cameră, am aprins lumânarea și înădrădevăr am văzut un coșciug îmbrăcat în alb, împodobit cu fireturi de aur. Portarul își făcu cruce cu evlavie.

— Acum se poate afla, zice palidul doctor, tremurând ca varga, dacă sicriul este pustiu ori... locuit?

„După o lungă, dar explicabilă nehotărâre, doctorul se aplecă și înclăștându-și dinții de frică, smuci capacul sicriului. Ne-am uitat într-insul, dar...”

„Sicriul era gol...”

In el nu era nici un mort, dar în locul lui, noi am găsit o scrisoare cu următorul conținut:

„Dragă Pogostov! Tu știți că afa-

cerile socrului meu merg prost. Dănsul e înglobat în datorii, până în gât. Măine sau poimăine îi vor vinde averea, iar aceasta îi va sărăci familia, ne va pierde onoarea, lucrul cel mai scump pentru mine. La constătinirea familiară de ori, am hotărât să ascundem tot ce e mai scump, mai de valoare. De oarece averea socrului meu se cuprinde în coșciuguri, (el după cum știți, e cel mai bun meșter de coșciuguri din oraș) noi am hotărât să le ascundem pe cele mai scumpe. Mă adresez fie, cu unii coleg; ajută-mă, scapă-ne averea și cinstea! În speranță că vei ajuta să ne păstrăm averea, îți trimit, iubite, un sicriu pe care te rog să-l iei la tine până-l vom ridica.

„Fără ajutorul cunoșcuților și al prietenilor, vom pieri.

„Sper că nu mă vei refuza, mai eu seamă că sicriul nu va sta la tine mai mult de o săptămână. Faturor celor pe care îi socotesc adevărați prieteni, le-am trimis câte-un coșciug și am încredere în gentilețea și mărinimia lor. — Al tău, Ioan Celivistin”.

„După aceasta, trei luni am suferit de nervi, iar colegul nostru, ginerile fabricantului de coșciuguri și-a scăpat averea și cinstea; astăzi dănsul are un birou de pompe funebre și face comerț cu monumente și pietre funerare.

„Negustoria nu-i merge tocmai bine, și de aceea în fiecare seară, ducându-mă acasă, mă ten că voi vedea în jurul patului meu, vre-un monument de marmoră albă sau vre-un catafalac”.

A. P. Cebov.

Mareșalul francez Bernadotte Principe de coroană al Suediei

— Urmare și sfârșit —

Cu toate aceste amintiri lozinea Curtii era ca să se îmblânzească sălbaticul republican. Împăratul îl primește în chipul cel mai amical. Alocațiunea lui Bernadotte fu măndră. Împărăteasa îl primi bine, dar mai târziu, după ce se însănătoși dintr-o boală de care suferise.

Împărăteasa căută cu cea mai mare amabilitate să pună în buna dispoziție suflotească pe Bernadotte,

pentru ca să afle ceva despre patria ei Neapole, unde se născuse și unde revoluția bătea la ușă. Bernadotte căută s'o liniștense, asigurând-o de generozitatea republicei franceze. Împărăteasa păru liniștită și după câteva întrebări asupra soșiei sale la Viena, Bernadotte părăsește măndru, cum venise, apartamentele împărătesei.

In aceeași seară se dădu la Curtea serbare la care luă parte și Bernadotte, care în curând deveni punctul central al invitațiilor. Împăratul, împărăteasa, toți arhiducii și arhiducesele vorbiră multă vreme cu el, reea ce stărui cea mai mare atențiune. S'ar fi putut crede că directoriul din Paris ar fi mulțumit cu atitudinea lui Bernadotte. Talleyrand, care conducea politica externă cerea ca forma de stat republican a Franței să fie exprimată și în chip exterior prin arborarea tricolorului pe palatul ambasadei franceze din Viena.

Accasta se întâmplă. Populația vieneză privi faptul acesta ca o provocare și se dădu la demonstrații în fața palatului ambasadei, spărgând geamurile. Din cauza aceasta Bernadotte părăsi Viena.

De oarece atât directoriul, cât și Bonaparte nu dădură importanță acestui incident, Bernadotte fiind deseavut părăsi serviciul diplomatic, retrăgându-se supărat. El se căsătorii și după câteva timp ajunse ministru de război, dar fu destituit cu puțin timp înainte de reîntorcerea lui Napoleon din Egipt. Nici la lovitura de stat din 18 Brumaire n'a luat parte activă, ci stătea rezervat, ceea ce stărni bănuiala lui Bonaparte, cu toate aceste el se supuse nouei ordine de Stat și la 1800 fu numit comandant al armatei de vest, pentru a reprimă mișcările turbulente. De la 1801—1804 n'a avut comandament activ. După încoronarea lui Napoleon ca împărat (1804), Bernadotte fu numit mareșal de Franța și principe de Pontecorvo, și se luptă cu bravură la Austerlitz în 1805. Cu aceiași bravură se luptă el și în războiul contra Prusiei. Sub comanda sa la Lubeck 1806 fu făcut prizonier mareșalul Blücher cu întregul său stat major. Rănit în bătălia de la Passarge pela 1807, după reînsănătoșire luă parte la festivitățile din Tilsit unde făcu cea mai bună impresiune asupra Taru-

lui Alexandru I. După terminarea războiului fu numit comandant general în Hamburg. Cu bravură, ca întotdeauna, se luptă Bernadotte pentru ultima oară sub Vulturul francez la Wagram, unde comanda corpul saxon. Din cauza unui ordin de zi în care laudă pe soldații saxoni, Napoleon îi luă comanda.

Bernadotte primi oferta la tronul Suediei, deveni principe moștenitor și la 1 Octombrie 1810, Napoleon avu ultima convorbire cu el. Când Bernadotte refuză primirea obligațiunii de a nu se lupta nici odată contra Franței, Napoleon îl măsură cu privirea din cap până în picioare, zicându-i: Bine, pleacă, să ni se împlinească destinul.

Ca mareșal al Franței intrase Bernadotte în camera împăratului, pe care o părăsi ca viitor rege al Suediei.

La 24 Iunie 1812 Napoleon trecu râul Niemen. Războiul contra Rusiei și urmă cursul. Suedia încheie o convențiune militară cu Rusia. Într-o convorbire între Tarul Alexandru, acesta oferi lui Bernadotte tronul Franței în cazul detronării lui Napoleon, precum și pe o soră a sa ca soție, după ce va divorța de actuala sa soție.

După catastrofa din Rusia de la 1812, Napoleon se reculese și concentrându-și armata, bate pe aliați la Luebeck (1813), Bautzen, dar săvârșeste cea mai mare greșală din viața lui, de care mai târziu s'a căit amar, oferind un armistițiu Rușilor și Prusienilor aliați pe care îi invinsese.

În acest moment Bernadotte apare în rândurile întâi adversar față a lui Napoleon, i-a parte în persoană la negocierile din Trachenberg și pune la dispoziția aliaților o armată suedeză de 23.000 oameni.

Napoleon când află de prezența lui Bernadotte în Trachenberg, pronunță în ton batjocoritor următoarele cuvinte: „Ah ce lui qui este là, il ne fera que paffer!” și ca un tunet înăbușit cutreceră în rândurile arpațel franceze știrea, că un mareșal al Franței a ridicat sabia contra patriei sale de mai înainte.

Un glonte care șueră pe lângă capul lui Bernadotte, pe când inspecta în timpul armistițiului lucrările de asediu a fortăreței Stettin, este primul efect al faptel sale.

Ca o lovitură puternică răsună răspunsul sarcastic al generalului francez Dufrense, comandantul porturilor Stettin:

„Se anunțase un dezertor asupra căruia a tras sentinela de pe val. A-tât a fost totul!”

În bătălia de la Lipsa Bernadotte se luptă în rândurile aliaților pe care însă nu-i urmă în Franța ci se retrase cu cea mai mare parte a armatei sale spre Rensburg pentru ca să silească pe Danemarca de a ceda Norvegia, ceea ce și reuși.

Împăratul Rusiei renunță la ideea de a face pe Bernadotte, regent al Franței, când văzu rezistența în armată și în țară. La 4 Noembrie 1814 Norvegia fu unită definitiv cu Suedia. La 5 Februarie 1818 Bernadotte se urcă ca Rege Carol XIV pe tronul lui Gustav Adolf. Iubit de popor el muri la 1844, în vârstă de 81 ani.

Faptele bune și mari pe care le-a făcut Bernadotte ca rege, Suedia le-a eternizat poporul suedez printr-o statuie de bronz, dar rănile pe care le-a făcut el patriei sale de naștere, Franța cu durere le-a păstrat multă vreme în memorie că un mareșal francez a ridicat sabia asupra-și!

C. Scurla

Moartea lui Henry Poincaré

Savantul francez Henry Poincaré, academician, profesor de matematică, membru al Institutului Franței și văr al primului ministru francez, care a încetat din viață Mercuria trecută, în etate de 58 ani.

NOSTALGIE

Amăgitor răsăr în minte-mă
Frumoșii ochi pierduți în vremuri
— Sunt clipe-a căror amintire
Nu 'nvie, făr' să te cutremuri...

Senin aș vrea să-mă fie gândul
Dar vrăja unor seri de Mai
Mă ispășește cu-a lor umbră...
...Pe-atunci, așa de drag mă-crea!

Ascult cum pică fermecată
Tremurător pe o rioară
Cântarea unor vremi ce-aură
Răsunet cald odinioară.

Și în amurgul arămiu
Amestec clipele cu anii...
... Deasupra-mă fremătă castanii
Și visul pierde 'ntru târziu...

Și nesimțit se șterg din minte-mă
Frumoșii ochi pierduți în vremuri...
Sunt clipe-a căror amintire
Nu 'nvie făr' să te cutremuri...

Gabrielle I. Anastasiu-Vuculescu.

Convorbiri astronomice

Lumea planetară și lumea siderală

Uranus deși este una dintre planetele cele mai mari ale sistemului nostru solar, nu prea dă mult prilej de discuție astronomilor. De când a fost descoperită și până în prezent, pref puțin lucruri s'au aflat cu privire la Uranus. E drept că e și departe de noi, căci în mijlocul, de la Pământ la Uranus, sunt 2709 milioane kilometri. Abia în 84 de ani își face Uranus drumul său în jurul Soarelui și puțin sunt cei cari după ce l'au găsit la nașterea lor într-o constelație, să-l mai vază iar acolo. Ca volum, Uranus e de 71 de ori mai mare de cât Pământul. Curând după ce a toșt descoperit de Herschel, tot acesta i-a găsit și doi sateliți, apoi mai târziu astronomul Lassell, încă doi. Câteș patru sateliți aceștia presintă interes, căci în loc să-și facă învârtirea în jurul planetei lor ca toți sateliții planetelor, de la vest spre est, ei se învârtesc în sens contrar. Ca astru vă-

Eminescu a spus în versuri acest fapt astronomic în «La steaua care a a răsării».

Și cu toate acestea, miile de stele ce se văd cu ochii liberi, milioanele de stele ce se văd cu lunetele, împreună cu umilul nostru soare, formează un singur univers, universul vizibil. Dincolo de acest tot, de acest univers, există de sigur altul și altul... căci cine poate să-și închipuie un sfârșit în spațiu, ca și în timp!

Victor Anestin.

PUTEREA IUBIREI

Toată lumea știe că în univers există forțe, care nu ne sunt cunoscute; puțin știu însă că în sufletul omului există deasemenea o comoară de energie și de viață, de care nu ne dăm seama și nu ne folosim. Viața multora dintre noi se vestește și se spulberă fără ca să fi ajuns la deplina ei maturitate, fără ca să fi fost pe deplin trăită. Ca și boborul lipsit de căldură și lumină, eșruia nu i-a fost dat să guste deliciul sărut al fluturilor și albineelor!

Printre multele puteri ascunse și prețioase ale sufletului omenesc, întâ, de pildă, iubirea. Toți știm ce este iubirea, dar puțin o cunosc. Voi să spun că ori-cine are ideea ce este iubirea, dar puțin oamenii au simțit iubirea și mai puțin încă au simțit toate felurile de iubiri, care constituiesc o viață omenescă superioară. Mă 'ntreb chiar dacă a existat cineva, care să le fi simțit pe toate de ajuns.

Și cât de mare este puterea iubirei! Aș zice aproape că ea hotărăște mai mult de soarta omului, de felul cum trăește, cum își petrece viața. Avărul, ce sacrificiu nu-i în stare el să facă, dela ce osteneală se dă el în lături pentru a-și astâmpăra setea de aur? Iubirea aurului îi dă putere de muncă, îl face rezistent împotriva oboseșilor și indiferent pentru plăcerile care costă parale.

E nevoie să mai iau ca pildă iubirea intersexuală? Dar cine nu cunoaște năzdrăvniile ei? S'a zis cu drept cuvânt că amorul scoate pe om din fire. Tineri visători, leneși, oboșiți de viață, au dat dovadă de o energie de care nimeni nu i-ar fi crezut capabili, transformăți fiind de bagheta magică a iubirei, pe care le-a deșteptat-o o femeie, ce întâmplător li s'a ivit în cale.

În evul mediu se credea că bagheta magică, un bețișor de alun, putea descoperi izvoarele de apă ascunosc, minele și comorile îngropate. Operatorul ținea bagheta orizontal, așa încât să-i lase puțința de a se mișca și când se apropia de locul unde se afla vre-un izvor sau vre-o comoară, bagheta începea să se învârtască singură între degetele lui. Dar această proprietate a bețișorului de alun nu există decât în închipuirea strămoșilor noștri. Proprietatea divinatorie a iubirei este însă reală. Grație iubirei pătrundem în tainele inimel cre ne-i dragă, descoperim în ființa iubită o comoară de însușiri, care steteau ascunse, în nelucrare.

Puterea magică a iubirei aprinde imaginația omului, așa încât îl face să exagereze calitățile ființei adorată; îi găsește însușiri pe care nu le are, îi preface cursurile în calități. Versurile clasice ale lui Molière ne viu, fără să vrem în minte:

La noire à faire peur est une brune adorable...

Care mamă crede că copiii săi sunt urâți sau proști? Ohrăznicia lor o ia drept deșteptăciune. Vede în ei dacă nu tocmai tocmai niște genii, dar în tot cazul cu siguranță niște talente. Și să nu care cumva să surăzi când tânăra mamă îl vorbește cu înfocare de talentul muzical al băeșului ei, de cochetăriile fetiței, de darul ei de a recita poezii.

Cum se face însă că toți copiii fiind deștepti se găsesc atâția oameni proști? — Iată o întrebare la care desigur nici o mamă nu s'a gândit!

Intr-o zi o damă din inalta societate română înșirând cu mândrie în fața Corneliiei, fiica lui Scipion Africanul, bijuteriile și sculele sale prețioase, celebra mamă a Graților, îi arătă la rândul său copiii, spunându-i: „Iată bijuteriile mele”. Corneliia avea însă dreptul să se mândrească cu copiii săi, căci le consacra tot timpul, toată energia și tot ce avea mai bun în sufletul ei. — Dar de ce să fii răuăcios? Mai toate mamele au acest drept, căci fac sacrificii mari pentru progeneratura lor, dacă ținem socoteală de puterile de care dispun. Misterul? — Puterea iubirei.

Și mai mult decât iubirei se dăcorește devotamentul savantului pentru știință, curajul exploratorului, care îndură toate lipsurile, toate oboselile, toate asprinele climatei pentru a îmbogăți știința? Artistul, adevăratul artist, artistul înnașcut se frământă ceasuri întregi, zile întregi, săptămâni întregi, înaintea pânzei, pe care un ochi profan ar găsi-o terminată, și îndreapă ici, și îndreapă colo și șterge și mai dă o lovitură de penel: n'are astâmpăr până când imaginea, care-i umple sufletul, nu s'asterne frumos pe pânză. Misterul? Iubirea artei sale.

Tot astfel omul harnic, dornic de muncă, lucrează cu metodă și stăruință, e întreprinzător, nu se dă în lături de la nici o oboseală, nu se lasă învins de greutate, chiar atunci când toate împrejurările par că completează împotriva lui, căci e însuflețit de dragostea muncii.

Concluziile practice în cronica viitoare.

Aladin

SOVEJA

— Scrisă în limba franceză —
de Al. Russo

— Urmare —

Sosind zdrobit și muțiat la cea din urmă poștă, abia dobândit prin rugămintă, prin amenințări, prin sprijinul cazacilor și mai vărtos prin ajutorul unei jumătăți de galben patru coți de pânză de călți cu un pumn de paie tocate într'ânșii, purtând numele amăgitor de pernă. Trăsurile ce slăpănirea dă pentru slujba exilaților ar cere neapărat niște oase de fier; meșterii cari le pregătesc cu atâta meșteșug n'au prins încă de veste că sunt pe lume arcuri și loagăne.

D'aci până la Vaslui nu mai știu nimic; am cam dormit, dacă se poate numi somn acea neconținută zdruncinare care te asvâră la un stâncen de pe locul tău... Când scoși gluga din cap la Vaslui, era ziua mare.

27 Februarie. — Până să pue caii mă dau jos la poștă, unde găsesc un căpitan de poștă căscând și frecându-se la ochi. Voia nemernicul să capete știri și prețuindu-mă după jocul de drum — precum fac acești oameni — inceptu a mă cerceta cu oare-care dispreț. Eu îi răspund că sunt surd; el dă din cap și urmează a se îmbrăca mormând.

Trebuie să știți că omul nu este în stare a merge cinci poște pe nerăsuflată, având și o osândă politică pe capu-i, fără d'a simți trebuință d'a se drege la inimă: de aceea ne și oprim într'o ulicioară, la hanul Bogdănești, unde ni se dau cafele turcești foarte bune, dulcele și rachiū, totul pe 60 de parale. Acolo găsim și pe doi tureci trăgând din ciubece cu o adâncă seriozitate...

De mult era de când doream să încerc și cu caii de poștă despre care atâta s'a vorbit. Cu prilejul acesta mă incredințai că caii sunt buni și că surugiul nu și-a furat buna lor reputație. Totdeauna am gândit și

A. S. R. PRINCIPESA ILEANA (după o fotografie recentă)

am spus că surugiul nostru merită a avea o istorie a lor și eu trag nădejde că va veni ziua când se va scrie *Fiziologia surugiului*, precum s'a scris aceea a unui mare număr de chipuri mai puțin interesante și mult mai interesante. Mi-a dat în gând să-l pun pe scenă... Câte ori mai zice ei despre persoanele ce au purtat cu o-lacul. Dar lecția mi-a fost spre învățătură: de acum înainte urâsc teatrul; calea lui e plină de spini, chiar de nu duce la glorie, apoi de sigur duce la exil!

Alergasem vre-o șapte ceasuri în goana mare, când trecând e lângă o trăsură cunoscut obrazul unui prieten: într-o clipă ne făcurăm semne și stăturăm. E de prisos a-i spune numele: e bălăii, rău scris la stăpânire și poartă adese căciula turcănească.

— Unde mergi, fu întrebarea sa.
— În exil, fu răspunsul meu.
— Ce spui?
— Privește la tovarășii de drum.
— Unde?
— Dincolo de Dunăre.
— Pentru ce?
— Reacție a întâmplărilor de la

25 Ianuarie.

— Bine tu nu erai amestecat în ele.

— Ce face asta? Vă pedepsește pe voi în mine.

— Alt ceva.

— Mai întâi aceasta ar fi de ajuns. Apoi se fac arestații în toate părțile și pe tot minutul. Astăzi noapte toți caii de poștă au fost puși în cercetări.

— Mai sunt și alți exilați?

— Doisprezece.

— Nu șuguești?

— Aș vrea să pot. Călătorie bună!

Dar stai, tu unde mergi?

— Mă duceam la Bârlad; da acum am schimbat părerea.

— Țin-te bine... au să te pună la gros.

— Cale bună!

— Așisderea!

— Să trăiască întâmplările de la

25 și reacția!

— Formele s'au păzit? Judecata a

fost lungă?

— Cât să mă urc în trăsură... Dar ce gândești tu iubitule?

Mă pornii pe răs la exclamația radicalului meu; mâinile noastre se mișcău în aer ca niște telegrafe, pe când surugiul cu un chiot mă zbură în poștă.

și ieșind întâlnesc pe contracții poștelor pe care nu lipsesc a-l felicita pentru buna stare a ocupului său; în sfârșit mă pregătesc a mă porni la Șoveja, unde este soarta mea de a merge; ce-i mai de trebuință sunt albiturile; cumpăr dar groaznic de scump opt cămeșe — pentru un exilat de ajuns — două duzine de călțuni — e cam mult — și tutun — e de prisos! Și cât mai rămâne din ziua aceea stau de mă odihnesc și dorm. Se aprind lumânările; *sindrofia* se adună; nu voi descrie aceea sindrofia, căci e tot ceea pe care o întâlnim în toate târgurile noastre de prin ținute, ba încă chiar și în Iași. P'aci se vorbește mai mult pe muntește.

Se deschide ușa și intră un boer bătrân, care pare a fi un patriarh al locului... e îmbrăcat moldoveneste și eu stau de-l privesc cu curiozitate, sau ca pe o curiozitate. Nu știu pentru ce, de câte ori întâlnesc câte unul din acei sălbatici cari au păstrat vechile straie, mi se pare că în felul lor ei judecă foarte sănătos și au în sineși un ce pitoresc; iar când vorbesc graiul lor, și de n'ar fi plăcut, e plin de originalitate. Azi numai ei au rămas cari să vorbească pe moldovenie. Văzând pe acesta, mă așteptam ca să începă a povesti și nu mă înșelai.

În tot ținutul nu se vorbește de alta decât de un întreit omor, săvârșit în împrejurări groaznice de către șapte inși dintr'un sat prin care am să trec mâine. Acel omeni s'au prins și d-l ispravnic ne arată armele ce s'au găsit la dânsii; un cuțit tare tăios, cu ascuțitul de două palme lung, o păreche de pistoale rale și un frumos iatagan cu mănunchiul de argint săpat, care negreșit că este de furat. Crima slujii de temă și fiecare înșiră numele tâlharilor pe cari i-a cunoscut; *Voicu*, *Petrușcu* și alții reînviase, și mai mult de cincizeci de ori auzii revind în vorbă numele *Oltanului*. Tara de jos a Moldovei e înteiță de tâlhari, sau că locuitorii ei au păstrat aceasta ca un rămas din vechia lor vitejie și din obiceiile de jaf ale războaielor din trecut, sau că le-a dat pronia o aplecare firească așa de nenorocită; dar sunt sate întregi, ba și ocoale, care se bucură de o reputație foarte îndelnică, fără ca aceasta să le fie spre ponos.

Veni și rândul unchișului d'a povesti; povestea lui e cam lungă, dar am ținut-o minte, osebii numai de gesticulația lui, de câteva înjurături și de acel pitoresc al limbii, căci era și glumeț bătrânul. Am uitat numele tâlharilor, numirea satelor și locurilor, dar prescriu aci istoria cu nădejde că se vor găsi și acelea dacă nu voi putea însumi a le pune cu vremea la locul lor:

(Va urma)

Ilustrația noastră colorată

Examenul de bacalaureat al
A. S. R. Principele Carol

Zilele trecute A. S. R. Principele Carol al României a trecut cu succes examenul de bacalaureat, la Sinaia, în fața profesorilor săi, sub președinția d-lui Lițica, directorul învățământului secundar și superior.

A. S. R. Principele Carol a dovedit că posedă foarte bine cunoștințele cari se cer pentru terminarea liceului. La acest examen a asistat și M. S. Regele, care a pus întrebări strănepotului său, rămânând pe deplin mulțumit.

După terminarea examenului, d. profesor Lițica a ținut o frumoasă cuvântare, în care a arătat marea sârguință a A. S. R. Principeiului Carol.

M. S. Regele a mulțumit profesorilor pentru munca depusă.

La sfârșit A. S. R. Principele Carol a mulțumit profesorilor săi pentru învățăturile și sfaturile pe cari i le-au dat și a comemorat în cuvinte dnoase moartea profesorului său I. Cionca, care i-a dat primele lecțiuni de limba română.

TATA SERGIU

— de LEON TOLSTOI —

URMARE ȘI SPĂRSIT

— Tot era rău. M'am amoretat prost. Papa nu aproba căsătoria mea, dar nu ascultai de nimeni și mă măritai. Odată măritată, în loc să ajut pe soțul meu, l'am chinat cu gelozia mea, pe care nu mi-o puteam învinge.

— Am auzit că era alcoolic?

— Da, dar eu n'am știut să-l împiedic. Îi reproșam; el nu se putea abține, și acum îmi aduc aminte cum îl opream. Atunci erau scene oribile între noi.

Pachenka la această amintire îl privi lung și trist. Kassatzky își aduse aminte că i se spusese că băatul Pachenka, o și bătea; și acum privindu-l gâtul uscat, slab, vinele umflate la urechi și părul bălai așa de rar, aproape cenușiu, i se părea că vede cele ce se petrecuse.

— Apoi am rămas singură cu doi copii și cu nici o avere.

— Dar aveai o proprietate.

— Încă de pe vremea lui Nassia vândusem și cheltuisem tot. Trebuia să trăești. Eu ca oricare domnișoară, nu știam să fac nimic, eram o proastă.

Altfel am cheltuit tot ce mai aveam. Am dat copiii la învățătură. Sacha a învățat puțin, Mitia care era deja în clasa patra, a căzut bolnav, și D-zeu mi l'a luat. Maria a iubit pe Vania, care a devenit ginerile meu. Ce vrei. E bun băiat, dar un venorocit; e bolnav.

— Mamă! o chemă fii-sa, ia pe Michel, că nu mă pot face în două.

Prascovia trasări, se ridică și mergând repede cu niște ghete prăpădite, deschise ușa. Apoi se reînnoțise în brațe, cu un copilăș de doi ani, care se sbătea apucându-o de basmaua din cap.

— Și unde rămăsesem? A! da. Avea un loc bun, și șeful lui era foarte draguț și bun cu el; dar Vania nu a putut sta, și-a dat demisia.

— De ce este bolnav?

— De neurastenie. Este o boală îngrozitoare. Am întrebat pe un doctor de aci; trebuia să plece, dar n'am avut cu ce. Eu tot nădăjduesc să-l treacă. Nu e numai că suferă, dar...

— Lonkeria! se auzi vocea ei suferătoare și slabă.

În totdeauna o trimite când are treabă, Maria!

— Numai de cât, se întrerupse din nou Prascovia Mikhaïlovna. — N'a mâncat încă. El nu poate lua masa cu noi.

— Ești din nou, regulă ceva pe acolo

și se reînnoțise iar, ștergându-și mâinile înegrite și slabe.

— Și, vezi așa trăesc eu, și mă plâng mereu, și sunt în totdeauna nemulțumită. Dar, slavă Domnului, nepoțelii sunt toți bine și sănătoși, așa că mă pot trăi. Dar la ce bun să tot vorbesc de mine...

— Și cu ce trăiești?

— Eu câștig puțin. Cât de urât îmi era să învăț muzica, și acum, ea îmi este de cel mai mare folos.

— Cât îți se plătesc lecțiile?

— Se plătește o rublă, cinci-zeci kopeici; sunt și cu 30 kopeici. Toți sunt foarte buni cu mine.

— Copiii fac progrese? Întrebă Kassatzky zămbind puțin din ochi. Prascovia Mikhaïlovna nu văzu numai de cât seriozitatea întrebării, și îl privi întrebător.

— Fac progrese. Am o fată, fata măcelarului... o fetiță bună și cuminte... Vezi, dacă aș fi o femeie mai bună, aș putea găsi prin cunoscuții tatălui meu, un loc pentru ginerile meu, dar vezi nu sunt bună la nimic, și i-am adus aci pe toți.

— Da, da, rosti Kassatzky, dând din cap. Acum Pachenka, sub raportul religios, cum trăești? ia spune-mi.

— A! nu-mi mai vorbi! Așa de rău!... Mă spovedesc cu copiii, îi duc la biserică, dar asta mi se întâmplă la o lună odată; așa că trimt copiii.

— Dar d-ta de ce nu te duci la biserică?

— Ca să-ți spun drept, și se roși, este că mi-e rușine cu rochia scurțuită; mi-e rușine de fată și de nepoți, și rochia nouă nu-mi pot face. Și ca să-ți spun și mai drept, sunt lenesă.

— Bine, dar acasă te rogi?

— Mă rog, dar aia o rugăciune? Așa mașalicesc. Știu că nu se roagă așa, altfel trebuie să te rogi; dar nu am adevărată devotație. Singurul lucru, care e adevărat este că îți cunoști singur propria-ți păcătoșenie...

— Da, da, așa e, așa e, zise Kassatzky aprobând-o.

— Vin numai de cât, răspunse ea lui gineri-său, care o chema și potrivindu-se puțin la cap, ești din odată.

De data asta, stătu mai multă vreme; când se reînnoțise Kassatzky era tot la același loc; cu coatele pe genunchi, cu capul plecat, dar sa-cul îi era pe umeri. Când intră ea cu o lampă mică în mână, fără

glob, el se uită la ochii ei oboșiți, și oftă adânc.

— Nu le-am spus cine ești, începu ea sfioasă.

Le-am spus că ești un pelerin, de origină nobilă, și că te cunosc de mult. Aide în sufragerie să ieși ceaiul.

— Nu.

— Bine, ți-l aduc aci atunci.

— Nu, nu-mi trebuie nimic. D-zeu să-ți vie în ajutor, Pachenka. Eu plec. Dacă ți-e milă de mine, nu spune nimănui că m'ai văzut. Te conjur în numele lui D-zeu, nu spune la nimeni. Îți mulțumesc. Te-ași fi salutat până la pământ, dar știu că asta te-ar jena. Iartă-mă în numele lui Cristos.

— Binecuvintează-mă...

— D-zeu te va binecuvânta. Iartă-mă în numele lui Cristos.

Voi să plece, dar ea nu-l lăsă să plece așa. Îi aduse pâine și unt. El luă tot ce-i dăte și eși.

Era întunecat. Nu trecuse două case și ea nu-l mai văzu, dar pri-cepu după lătratul câinelui popei că-și urma calea.

„Iată dar ce însemnează visul meu. Pachenka e tocmai ce trebuia să fiu eu și nu am fost. Eu am trăit pentru oamenii sub pretext de a trăi pentru D-zeu ca trăește pentru D-zeu închipuindu-și că trăește pentru oamenii.”

„Da, o singură faptă bună, un pahar de apă dat fără nici un gând de recunoștință, este mai prețios decât toate binefacerile ce am răspândit pentru oameni. Dar în faptele mele, nu e oare nici un grăunte de dorință de a servi pe D-zeu?” se întrebă el. Și apoi își răspunse: „Da, dar tot a fost murdărit, înăbușit de gloria omenească. Da, D-zeu nu există pentru acela care ca mine, a trăit pentru gloria omenească. Voi merge să-l caut.”

Plecă tot așa cum venise la Pachenka, dintr'un sat în altul, adunându-se cu pelerinii și cerând în numele lui Cristos pâine, și un adăpost. Câte odată, vre-o răutate de femeie îl injura, un țaran care băuse mai mult începea să-l insulte, dar în cele mai multe cazuri i-se da de mâncare și de băut, și chiar merinde pentru drum. Alții, din potrivă, păreau că se bucură că un domn căzuse așa de jos. Dar blândețea lui îi învingea pe toți. Deseori, găsea în vre-o casă Evanghelia, o citea, și pretutindeni și în totdeauna, lumina se îndușea se mira și-l asculta ca pe ceva nou dar cunoscut de de mult.

Dacă se întâmpla să facă serviciu cuiva fie prin vre-un sfat, sau prin știința lui, sau când împăca pe cei certăți, el nu le vedea recu-

noștința, pentru că se grăbea să plece. Și încetul cu încetul D-zeu începu a se manifesta în el.

Odată, pe când mergea cu două femei bătrâne și un soldat, un domn și o doamnă într-o gabrioleță cu un cal, și un domn și o doamnă călare, îi opriră. Soțul d-nei cu fiică-sa erau pe cal. Doamna era în cabrioletă în tovărășia unui domn străin evident, un francez.

El se opriră pentru a arăta acelui francez pelerinii, cari după superstițiile proprii ale poporului rus, hoinăresc dintr'un loc într'altul în loc de a munci.

Verbeau franțuzeste, socotind că nu-l înțelege nimeni.

— Întrebă-l zise francezul, dacă sunt siguri că pelerinajul lor place la Dumnezeu.

Li se puse întrebarea, și bătrânele răspunseră:

— Dumnezeu va judeca.

Întrebară pe soldat, acesta răspunse că era singur și că știa unde merge.

Întrebară pe Kasatzky cine era.

— Sluga lui D-zeu.

— Ce zice? nu răspunde?

— Zice că e sluga lui D-zeu.

— Trebuie să fie popă. Aă rasă. Aveți mărunt?

Francezul avea mărunt și de te la fiecare dintre ei câte două zeci de kopeici.

— Spune-le însă că nu e pentru lumânări; le dau ca să bea câte un ceaf.

— Pentru d-ta, bătrânule, zise el, lovind cu mâna înmănușată umărul lui Kassatzky.

— Christos să te aibă în paza lui, răspunse Kassatzky fără a-și scoate căciula, și salutând cu pleșuvia lui. Pentru Kassatzky această întâlnire era fericită. Îi permisesse a-și dovedi disprețul opiniei oamenilor, și aceasta îi fusese foarte ușor. Luă cele 20 de kopeici, și le dăte tovarășului lui, un cerșetor orb. Cu cât opinia oamenilor avea mai puțină însemnătate în ochii lui, cu atât mai mult simțea pe D-zeu.

Kassatzky hainărea așa de vre-o 8 luni. În luna a 9-a fu oprit într'un azil, în provincie, unde petrecu noaptea cu pelerinii. Neavând pașaport, îl duse la poliție. Când îl întrebă de ce nu are pașaport, răspunse că nu are și că el era sluga lui D-zeu.

Fu elsat prin vagabonzi și transportat în Siberia.

În Siberia se instală pe pământul unui țaran bogat. Acum, acolo trăește. La stăpânu-său, lucrează la grădini, învață carte pe copii și îngrijește de bolnavi.

— SPĂRSIT —

NEBUNA

de Guy de Maupassant

Priviți, zise domnul Mathieu d'Étadolin, becațele îmi aduc aminte o anecdotă sinistrală din timpul războiului.

Cunoașteți proprietatea mea din Cormeil.

Eram acolo în timpul sosirii Prusienilor.

Atunci aveam pentru vecină un fel de nebunie, al cărui spirit era turburat sub loviturile nenorocirei. O dăinui, la vârsta de 25 ani, vecina pierduse, într-o singură lună, pe tatăl ei, pe bărbatul ei și pe copilul ei nou născut.

Dacă moartea intră o singură dată într-o casă, ea revine imediat acolo, căci ea cunoaște ușa.

Săraca femeie, trăsniță de supărare, căzu la pat, aiurând timp de șase săptămâni. În urmă, un fel de oboșală calmă urmă la această criză violentă și pe urmă nu se mai putea mișca, abia mai mânca. Singurii ochii îi mai mișca. În totdeauna

când voiau să o ridice, țipa ca și când ar omorâ-o. Deci o lăsau totdeauna culcată, nesupărând-o nimeni.

Numai o bătrână rămase lângă ea, dându-i să bea din timp în timp. Ce se petrecea în acel suflet disperat? Nu știa nimeni, căci ea nu vorbea de loc.

Se gândea la morți? Sau gândirea sa distrusă rămânea imobilă ca apa fără scurgere? Timp de 15 ani, ea rămase închisă și nemișcată. Războiul începu; și în primele zile de Decembrie prusienii pătrunseră în Cormeil.

Îmi aduc aminte ca ieri. Era un ger de crâpau pietrele; și eu eram întins pe un fotoliu, când deodată auzii hătaia grea și cadențată a pașilor lor, adică a prusienilor. De la fereastră îi văzui. Defilau nesfârșit, toți uniform, cu aceeași mișcare ce le este particulară. Pe urmă șefii îi distribuiri pe la locuitorii. Eu luai 17 soldați. Vecina, nebuna, avea 12, între care și un comandant, adevărat soldățoi, violent, un călău.

În primele zile toate au trecut nor-

mal. Ați spus ofițerului acelaia să danze este bolnavă; el nici nu voia să știe.

Acea femeie nu îl supăra de loc și el totuși se informă de boală; i s'a răspuns că gazda lui era culcată de acum 15 ani în urma unei violente supărări. Ofițerul nu crezu de loc și își zicea că săraca smintită nu părăsește patul de mândrie, pentru a nu vedea pe prusieni, de a nu le vorbi de loc și de a nu face nimic. El ceru ca să-l primească; îl poștiră în camera ei și spuse cu un ton brusc:

— Vă rog „matame” să vă sculați și să vă dați jos și vom vedea ce este.

Ea întoarse ochii vagi spre el și nu răspunse nimic. El reluă:

— Eu nu vă tolerez de loc. Dacă d-voastră nu vă sculați de bună voie, voi găsi un mijloc foarte bun de a vă trimite singură la plimbare.

Ea nu făcu nici un gest, hătruna înobilă ca și când nu l'ar fi văzut.

Ofițerul turbat de mânie, adăogă:

— Dacă până-măine nu vă veți scula...

A doua zi bătrâna bonă, pierdută, voi să o îmbrace, dar nebuna începu să urle sbătându-se. Ofițerul se ivi imediat; și bătrâna, aruncându-i-se în genunchi, strigă:

— Ea nu vede, D-le, nu vede. Ertați-o. Este o nenorocită.

Ofițerul stătu incurcat, neîndrăznind, cu toată mânia sa, să o dea jos din pat. Dar îndată începu să rădă și să dea ordine soldaților în nemțește.

Îndată se văzu eșind un detașament care ținea o saltea ca și când ar fi dus un rănit. În acest pat nebuna nu făcea nimic, sta liniștită, indiferentă de lucrurile ce se petreceau când dormea. Soldatul din urmă ținea un pachet cu lucruri feminine.

Și ofițerul spuse, frecându-și mâinile:

— Facem bine că vă trimitem să vă îmbrăcați singură.

În urmă cortegiul se îndreptă spre pădurea d'Imauville. După două ore soldații se întoarseră singuri. Pe nebună nu am mai văzut-o. Ce au făcut eu ca? Unde au dus-o? Nu s'a știut nimic.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI LA TRAGEREA DIN LUNA NOEMBRIE, 1912

O splendidă Vilă la Sinaia

„VILA NICOLAE”, construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 8-lea domitor furnizat pentru premiile noastre de *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O GARNITURA MOBILA DE BAMBU PENTRU SALON

compusă din: 1 canapea, 4 scaune, o masă, o consolă cu oglindă, 2 piedestale cu 2 vase japoneze, cumpărate de la marele magazin de mobilă „Pacler”, Bulevardul Elisabeta, No. 15, Hoel Princiari

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Maria V. Ganea*, sos. Mihai-Bravul, 37 și str. Șerbăneacă, 10, Sucursala cal. Victoriei, 107

Una sufragerie modernă

compusă din: 1 bufet cu marmoră, Sf. Ana, cu geam de cristal pictat, cu oglindă; 1 masă pentru 12 persoane și 6 scaune tapisate și îmbrăcate imitație de piele, cumpărate de la marele magazin de mobile „Compania Americană”, strada Carol, 74, vis-à-vis de piața de flori, lângă Hotel Dacia

Una bucată pânză de borangie alb de 9 metri; **una bucată pânză** de borangie albă, de 4 metri; **una bucată pânză** idem, frez, de 4 metri; **una bucată pânză** idem, bleu, de 3 metri. Cumpărate de la Expoziția Cășei Șoalelor.

Un serviciu de ceai, de metal alb fin, argintat și garantat, tal ca nu îngreșește, compus din: 1 tavă frumoasă cis-lată, cu mâner, și 12 pahare într-o formă nouă și elegantă. Acest serviciu este o podoabă pentru orice casă; **O fructieră** de metal fin argintată, înaltă de 50 centimetri și având 3 gaste pentru fructe și un vas pentru flori; **O fructieră** de metal alb imitând exact argintul vechi, înaltă de 37 centimetri și având un vas mare de cristal pentru fructe. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Rolier, București, str. Smârdan, No. 35, etajul I.

Un serviciu de cristal pentru înghețată, compus din o cupă mare și 6 farfurioare montate în metal argintat *Christoffe V. F. P.*; **Una pungă de argint** veritabil oxidată; **Una fructieră** de metal, argintată, cu 6 cuțite de metal cu lama așchită, pentru desert. Toate aceste obiecte au fost cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon cu 6 plăci perfecțion, **1 mandolină** italiană, **1 muzică** de masă cu manivelă, cu 6 cântece, **1 gitară** franceză. Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de muzică N. Mis Honzinky, furnizorul curții regale, strada Colței, No. 7, București.

Una bicicletă elegantă „Sport”, cu roata liberă și frână a au țopială prin contra-pedalare; **Una pușcă** de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel „Byard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are patru zăvoare de siguranță, țeava stîngă choke-bore și poate întrebuința atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum. **Una carabină** semi-automată de mare precizie „Pieper”, cu tirul garantat precis. Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete B. D. Zisman, furnizorul curții regale, 44, calea Victoriei, București.

Una mașină de cusut marca *Compania Americană*, calitate superioară; **Un gramofon**

marca *M. Johnson*, *Carmen Sylva*, cu două arcuri remontabile în timpul mersului, cu 6 plăci marca *Premier record*. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, gramofone și biciclete en gros și en detail *Compania Anglo-Americană*, strada Carol 50, București.

Un ceasornic de aur, 14 carate, cu trei capace, pentru dame, marcat de *Sat*; **2 servicii de argint** pentru ouă, compusă fiecare din câte trei bucati, într-o cutie foarte elegantă; **Una pendulă** elegantă și modernă. Toate acestea sunt cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere „*Ceasornicaria Colței*”, București, strada Colței, No. 31.

1 armonică italiană, 21 clape; 8 basuri și tonuri de oțel; **1 vioară** fină, cu cutia ei; **1 pelerină** de ploaie, portativă pe ambele părți. Toate acestea sunt cumpărate de la „*Compania Generală*”, mare birou de importatione, strada Smârdan, 29, etajul I.

2 ceasornice de aur pentru damă; **Două ceasornice** de aur cu câte trei capace pentru bărbat; **șase ceasornice** de argint; **șase ceasornice** de metal fin argintat, cu câte trei capace; **trei ceasornice** de metal imitând argintul rusesc; **5 coli re-lanțioare** pentru gât, de argint veritabil; **una geantă** de alpaca veritabilă.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, care se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, strada Academiei, No. 25.

Un serviciu de oțel și untdelemn de alpaca veritabil, fin argintat și conținând 5 piese de cristal alb: una de oțel, una de untdelemn, una de muștar, una de sare și una de piper, pe un suport de metal de toată frumusețea.

Una mașină mare de bucătărie „*Ideal*”, cu 4 ochiuri, din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărat de la cunoscuta fabrică de tinichigerie *Mihail D. Botez*, București, calea Văcărești, 142.

O colecție de legi, compusă din 5 volume, de la d. Ghețu, calea Dorobanților, 100; **una mașină** de călcat pentru croitorie, sistem *Sol-Pop*, ultima perfecțiune; **o vulpe** de teracotă; **20 plachete** argintate, reprezentând pe *Regele și Regina*.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din *Memoriile Regelui Carol I al României* sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „*Universul*”, tipărite anume pentru abonații.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru concursarea la prețurile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe șase luni 15 și cei pe trei luni, 5. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „*Universul*”, nu întrebuințează încasatori.

Plata abonamentelor se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau personal.